

Usługi elastyczności

Z punktu widzenia strony popytowej

Grzegorz Wałdoch

Warszawa, 27.11.2024 r.

Enspirion

GRUPA **ORLEN**

USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

AGENDA

1

ENSPIRION

Agregator mocy

2

USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

Czy są potrzebne?

3

RYNEK MOCY

przykłady z ostatnich lat

4

RYNEK BILANSUJĄCY

wyzwanie dla strony popytowej

1

ENSPIRION

Agregator mocy

Enspirion
GRUPA ORLEN

SIŁA GRUPY ORLEN

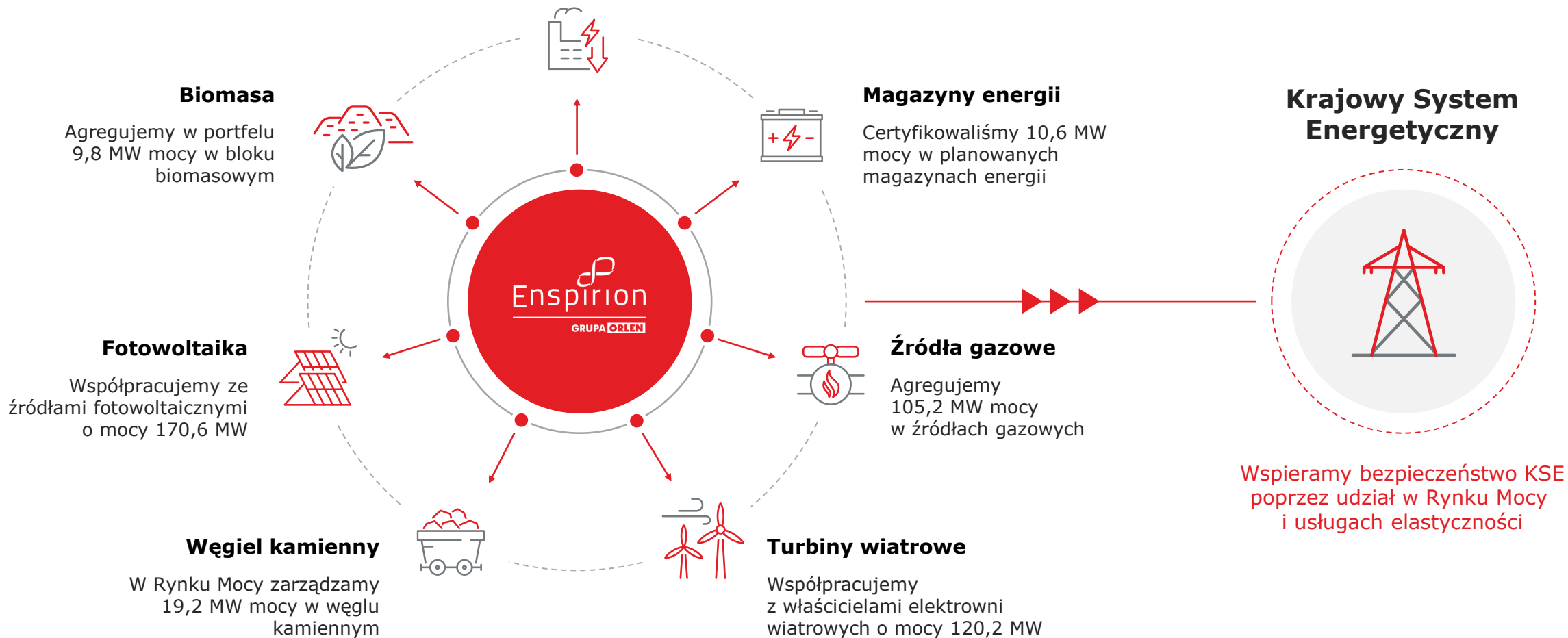

ENSPIRION

PORTFEL MOCY

DSR Demand Side Response

Zarządzamy odbiorcami gotowymi do redukcji swojego zapotrzebowania o mocy 460 MW

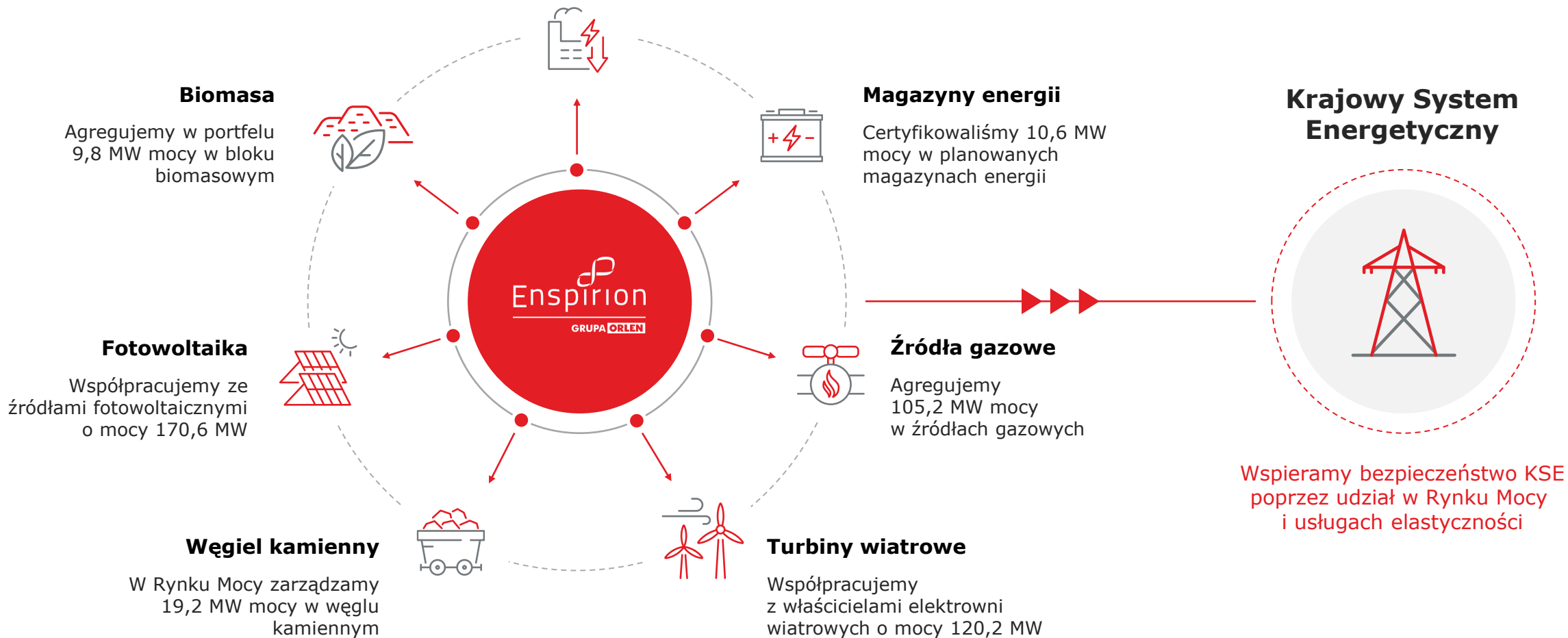

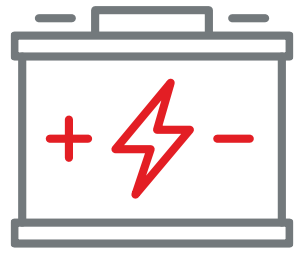
ENSPIRION

AGREGATOR MOCY

DSR Demand Side Response

Zarządzamy odbiorcami gotowymi do redukcji swojego zapotrzebowania o mocy 460 MW

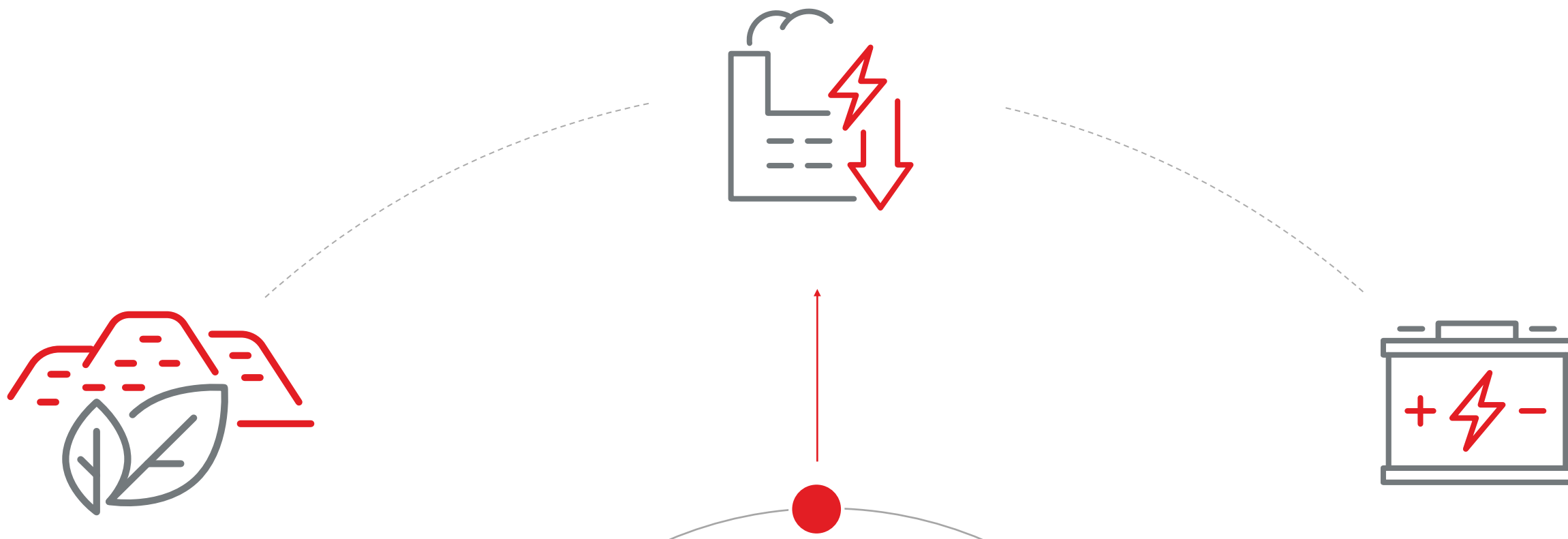
Magazyny energii

Certyfikowaliśmy 10,6 MW
mocy w planowanych
magazynach energii

DSR Demand Side Response

Zarządzamy odbiorcami gotowymi do redukcji swojego zapotrzebowania o mocy 460 MW

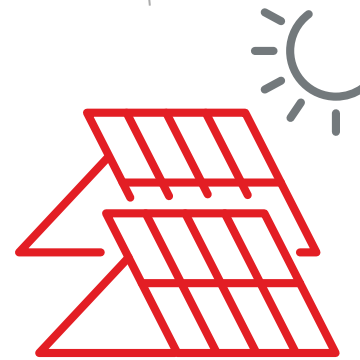
Biomasa

Agregujemy w portfolio
9,8 MW mocy w bloku
biomasowym

Fotowoltaika

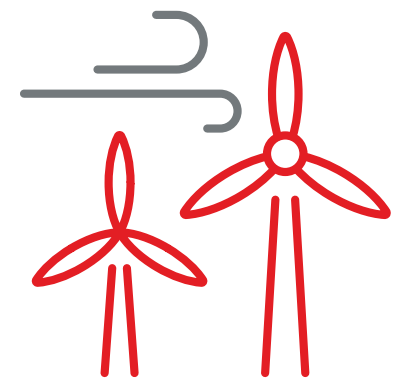
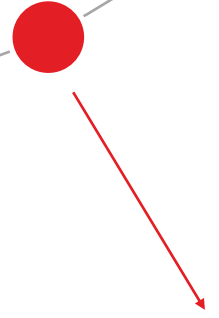
Współpracujemy ze
źródłami fotowoltaicznymi
o mocy 170,6 MW

Węgiel kamienny

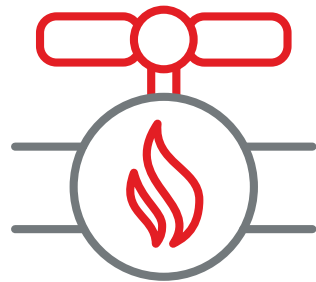
W Rynku Mocy zarządzamy
19,2 MW mocy w węglu
kamiennym

Turbiny wiatrowe

Współpracujemy
z właścicielami elektrowni
wiatrowych o mocy 120,2 MW

Źródła gazowe

Agregujemy
105,2 MW mocy
w źródłach gazowych

Krajowy System Energetyczny

Wspieramy bezpieczeństwo KSE
poprzez udział w Rynku Mocy
i usługach elastyczności

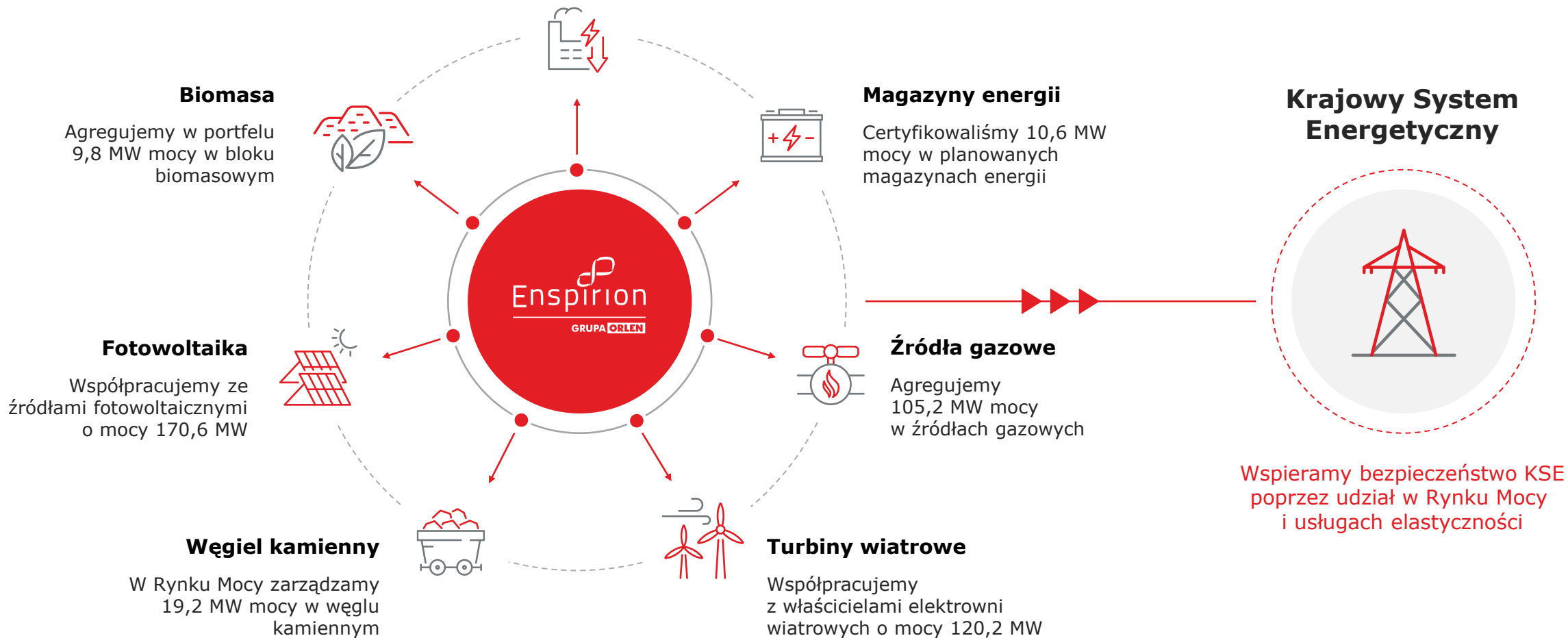

ENSPIRION

PORTFEL MOCY

DSR Demand Side Response

Zarządzamy odbiorcami gotowymi do redukcji swojego zapotrzebowania o mocy 460 MW

2

USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

Czy są potrzebne?

RYNEK MOCY

OKRESY PRZYWOŁANIA

2 GWh

Energia dostarczona do systemu przez JRM Enspirion

Podczas wszystkich Okresów Przywołania (Zagrożenia) ogłoszonych przez PSE, Enspirion dostarczył do systemu energię o wartości ponad 2 GWh w formie redukcji zapotrzebowania jednostek DSR oraz generacji przez źródła wytwórcze.

2022-09-23

Podczas 2 Okresów Przywołania (19:00 – 21:00) Enspirion dostarczył blisko **862 MWh** energii elektrycznej wykorzystując jednostki DSR oraz wytwórcze

2024-11-06

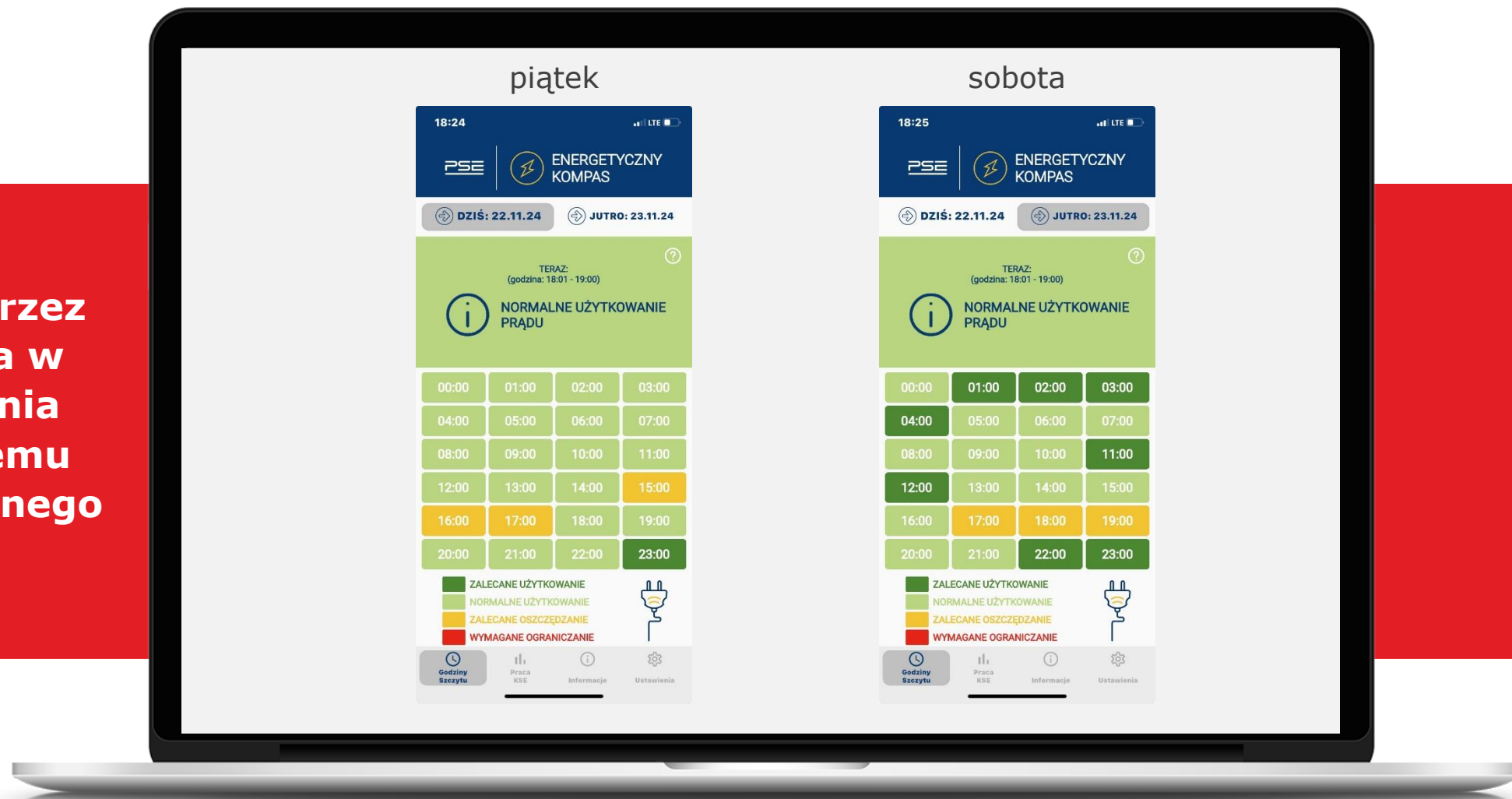
Podczas 3 Okresów Przywołania (16:00 – 19:00) Enspirion dostarczył blisko **1200 MWh** energii elektrycznej wykorzystując jednostki DSR oraz wytwórcze

SYTUACJA W KSE

SPECYFIKA DNI ROBOCZYCH VS WOLNYCH

Komunikowane przez
OSP oczekiwania w
celu zbilansowania
Krajowego Systemu
Elektroenergetycznego

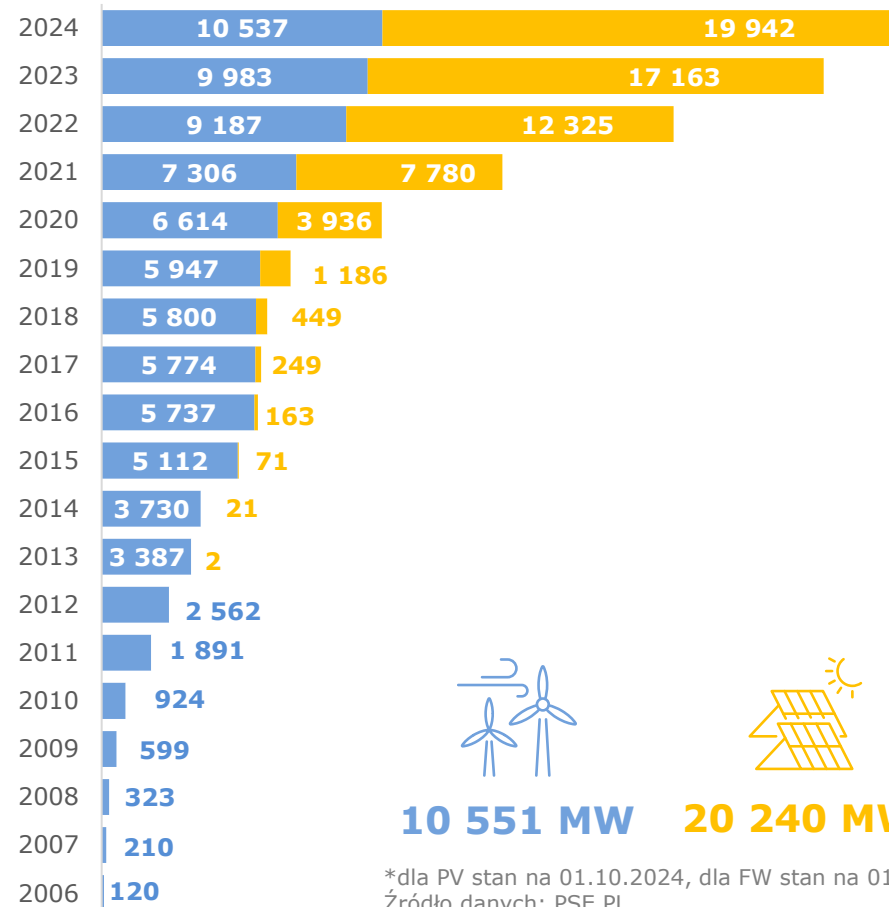

USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

ROSNAĄCA DYNAMIKA PRODUKCJI ENERGII

**Rosnąca moc
zainstalowana źródeł
wytwórczych OZE**

USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

ROSNAĄCA DYNAMIKA PRODUKCJI ENERGII

**Nierynkowe
redysponowanie
źródeł OZE**

Od początku roku 2024 do dnia 1 października, w ramach nierynkowego redysponowania ograniczono generację energii elektrycznej ze źródeł OZE w ilości ponad

645 GWh

co stanowi 0,4% całkowitego zużycia energii elektrycznej w Polsce w całym 2023 roku.

IZP – Interwencyjne Ofertowe Zwiększenie Poboru

Odpowiedź na zmiany

USŁUGA IZP

CEL FUNKCJONOWANIA

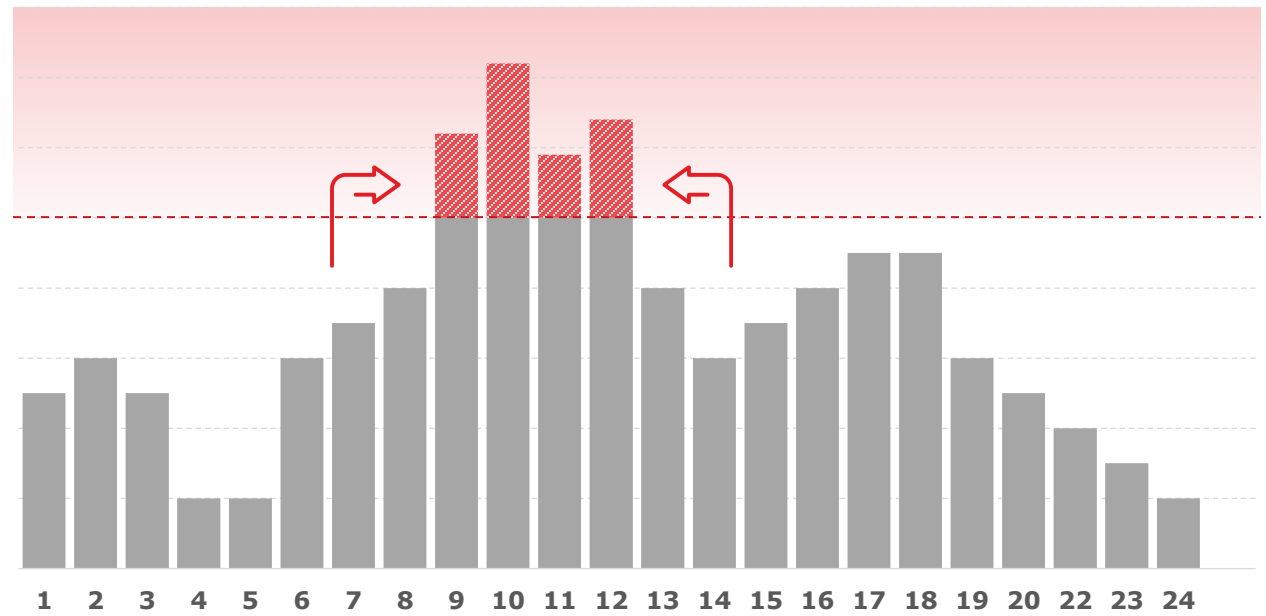
IZP

Interwencyjne ofertowe zwiększenie poboru mocy

Usługa IZP została zaprojektowana do wykorzystywania w celu zapewnienia bilansu mocy w KSE w sytuacjach, w których równowaga pomiędzy zapotrzebowaniem a generacją jest chwilowo naruszona.

Polega na dobrowolnym i czasowym zwiększeniu przez odbiorców poboru mocy z sieci elektroenergetycznej na polecenie OSP.

USŁUGA IZP

ILOŚĆ WEZWAŃ

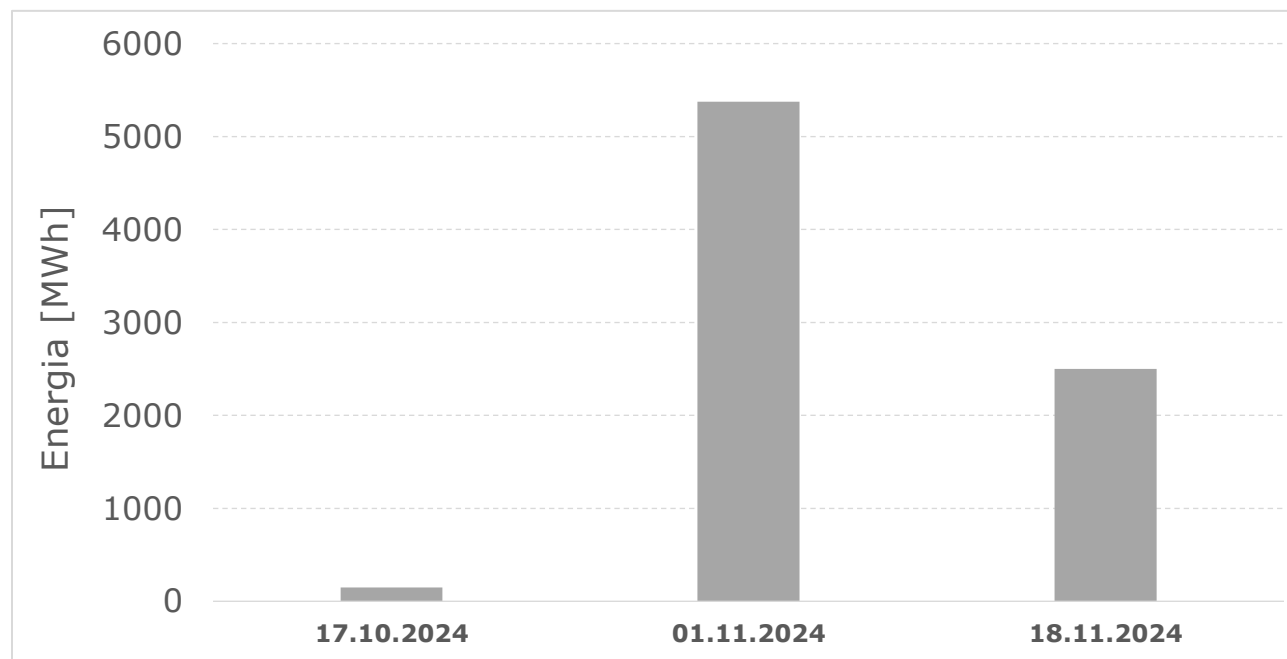
8,025 GWh

Sumaryczna wartość wezwań do IZP

Pierwsze wezwanie do IZP miało miejsce 17.10.2024 roku. Kolejne dwa ogłoszone zostały na 1.11.2024 roku oraz 18.11.2024 roku.

Dotychczas ogłoszono 3 wezwania do zwiększenia poboru energii elektrycznej z sieci. Największe miało miejsce 1 listopada 2024 r. – PSE ogłosiło zapotrzebowanie na 500 MW przez blisko 11 godzin.

USŁUGA IZP

ILOŚĆ WEZWAŃ

8,025 GWh

**Sumaryczna wartość
wezwań do IZP**

Pierwsze wezwanie do IZP miało miejsce 17.10.2024 roku. Kolejne dwa ogłoszone zostały na 1.11.2024 roku oraz 18.11.2024 roku.

Krótkie podsumowanie usługi IZP:

66

piętnastominutowych okresów, w których ogłoszono IZP.

7

piętnastominutowych okresów, w których wzięcie udziału w IZP było opłacalne.

DOSTĘPNY PARK TECHNOLOGII

ELASTYCZNOŚĆ ŹRÓDEŁ GENERACJI A DSR

**Szybkość
zmiany mocy
DSR
porównywalna z
CCGT**

W zakresie szybkości zmian produkcji w stosunku do mocy zainstalowanej, zarządzanie poborem jednostek DSR jest porównywalny z elektrowniami atomowymi lub CCGT.

Typ jednostki wytwórczej	Szybkość zmian produkcji [MW/min]	Szybkość zmian produkcji w stosunku do mocy zainstalowanej [%/min]
Atomowe	63	5%
Węglowe	26	3,3%
CCGT	38	4,3%
Wodne	50	10,0%
DSR	27,1	5,5%

Źródło: raport SNETP 2017 oraz opracowanie własne

3

RYNEK MOCY

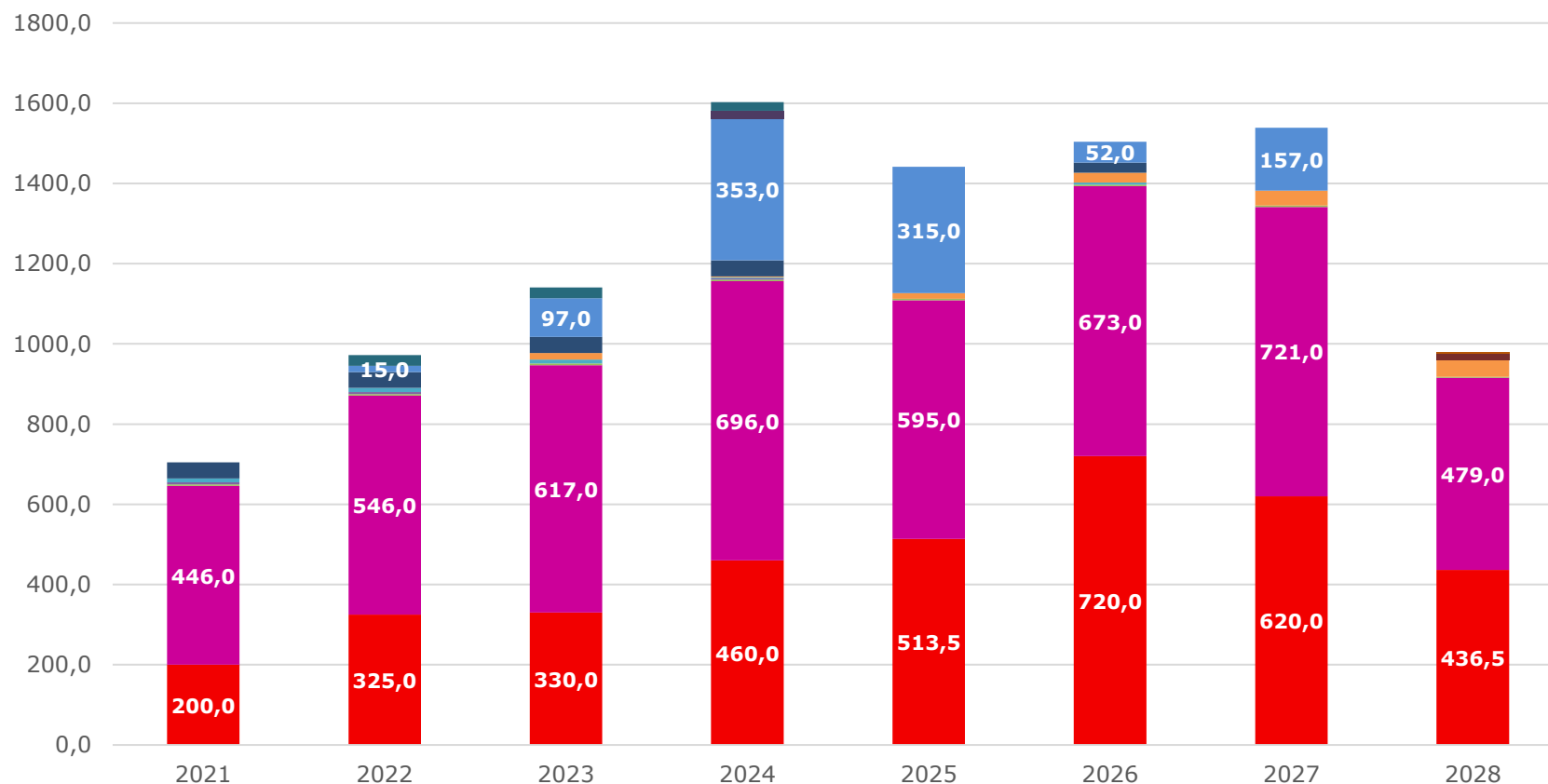
przykłady z ostatnich lat

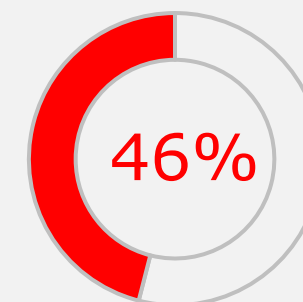
RYNEK MOCY KONTRAKTACJA

Moc zakontraktowana DSR

Wykres przedstawia wolumen zakontraktowanej mocy przez wszystkich dostawców mocy w ramach jednostek redukcji zapotrzebowania w poszczególnych latach funkcjonowania rynku mocy

Udział Enspirion w DSR w Rynku Mocy w AG 2028:

RYNEK MOCY

REALIZACJA OBOWIĄZKU MOCOWEGO ENSPIRION

159 %

skuteczności realizacji
obowiązku mocowego

Średni poziom realizacji obowiązków mocowych przez zarządzane jednostki rynku moc to 159 %. Optymalizacja poziomu mocy zagregowanej w jednostkach Enspirion pozwala na **zwiększenie bezpieczeństwa realizacji obowiązku mocowego.**

87 wezwań do: TOP, OP, TRZ

RYNEK MOCY

Postulaty i wnioski dotyczące rynku mocy i usług elastyczności

RYNEK MOCY POSTULATY

1.

Obniżenie wynagrodzenia nie powinno dotyczyć jednostek które posiadają źródła wytwórcze emitujące poniżej 350 kg CO2/rok.

2.

Dodanie do zapisów Ustawy o RM możliwości edycji składu JRM redukcji zapotrzebowania w trakcie trwania obowiązku mocowego.

3.

Umożliwienie ponowienia nieudanej demonstracji po zakończeniu kwartału bądź umożliwienie JRM redukcji zapotrzebowania wskazania godziny w kwartale, w której ograniczono moc.

4.

Skrócenie okresu weryfikacji jednostek fizycznych w procesie zastąpienia jednostek redukcji zapotrzebowania planowanych.

5.

Możliwość stosowania tożsamyh zasad dla opomiarowanych magazynów energii wchodzących w skład JRM RZ, jak w przypadku magazynów wolnostojących.

6.

Wykorzystanie submeteringu do wydzielenia zasobów elastycznych od nieelastycznych lub nieuprawnionych do otrzymywania wynagrodzenia z rynku mocy.

7.

Możliwość jednoczesnego udziału w rynku mocy i pozostałych usługach (IRP, IZP)

8.

Brak zmian zasad rozliczeniowych w trakcie trwania kontraktów mocowych (zmiana od 1.10.2024 r. związana z zasadą 20% w korekcie)

RYNEK MOCY POSTULATY

1.

Obniżenie wynagrodzenia nie powinno dotyczyć jednostek które posiadają źródła wytwórcze emitujące poniżej 350 kg CO₂/rok.

Zrealizowany

2.

Dodanie do zapisów Ustawy o RM możliwości edycji składu JRM redukcji zapotrzebowania w trakcie trwania obowiązku mocowego.

3.

Umożliwienie ponowienia nieudanej demonstracji po zakończeniu kwartału bądź umożliwienie JRM redukcji zapotrzebowania wskazania godziny w kwartale, w której ograniczono moc.

4.

Skrócenie okresu weryfikacji jednostek fizycznych w procesie zastąpienia jednostek redukcji zapotrzebowania planowanych.

5.

Możliwość stosowania tożsamyh zasad dla opomiarowanych magazynów energii wchodzących w skład JRM RZ, jak w przypadku magazynów wolnostojących.

6.

Wykorzystanie submeteringu do wydzielenia zasobów elastycznych od nieelastycznych lub nieuprawnionych do otrzymywania wynagrodzenia z rynku mocy.

7.

Możliwość jednoczesnego udziału w rynku mocy i pozostałych usługach (IRP, IZP)

Zrealizowany

8.

Brak zmian zasad rozliczeniowych w trakcie trwania kontraktów mocowych (przykład - zmiana od 1.10.2024 r. związana z zasadą 20% w korekcie)

RYNEK MOCY WSPÓŁPRACA Z OSD

Każdego roku odnotowujemy wzrost ilości podmiotów odrzucanych z powodu niespełnionych warunków IRIESD.

Przeważający powód to **niewłaściwa klasa przekładników**. Wnioski są odrzucane pomimo możliwości wdrożenia **okresu przejściowego**, zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie systemu pomiarowego.

RYNEK MOCY

WSPÓŁPRACA Z OSD

Rozporządzenie w sprawie systemu pomiarowego z dnia 22.03.2022

OSD **nie uznają** okresu przejściowego zapisanego w §21 ust. 2 powyższego rozporządzenia.

Okres przejściowy dotyczy urządzeń pomiarowych, które były zainstalowane lub zmodernizowane w okresie **od 4.07.2019 do dnia wejścia w życie Rozporządzenia**.

Ubytek 27 MW obowiązku mocowego w jednostkach DSR

Z powodu odrzuconych wniosków w 2024 roku, ubytek obowiązku mocowego w jednostkach DSR należących do Enspirion szacujemy na **8 MW**. Podczas planowania jednostek na 2025 rok odrzuconych zostało blisko **19 MW** mocy.

4

RYNEK BILANSUJĄCY

wyzwanie dla strony popytowej

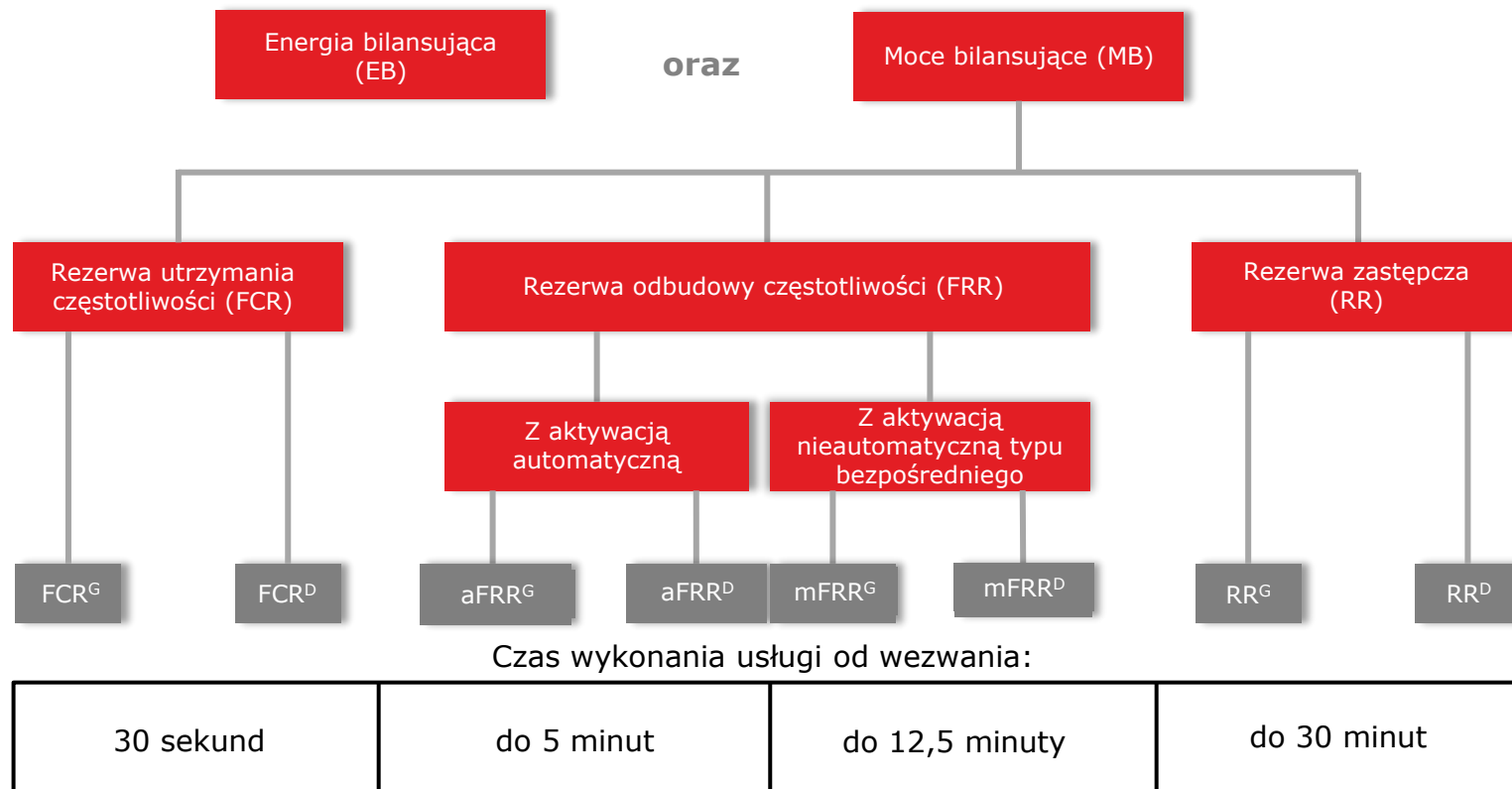

RYNEK BILANSUJĄCY USŁUGI

Rynek Bilansujący

dostępne usługi

RYNEK BILANSUJĄCY

POSTULATY

1.

Zmniejszenie czasu
wymaganego do
przeprowadzenia kwalifikacji
Jednostki Grafikowej
należącej do DUBa.

2.

Dodanie możliwości edycji
zasobów wchodzących w skład
Jednostki Grafikowej bez
ponownej kwalifikacji (przy
założeniu braku negatywnego
wpływu na funkcjonowanie
JG).

3.

Umożliwienie agregacji (już w
pierwszym roku) na poziomie
krajowym a nie za
pojedynczym węzłem sieci
110 kV

4.

Umożliwienie raportowania w
oparciu o submetering
agregatora

RYNEK BILANSUJĄCY

POSTULATY

1.

Zmniejszenie czasu
wymaganego do
przeprowadzenia kwalifikacji
Jednostki Grafikowej
należącej do DUBa.

2.

Dodanie możliwości edycji
zasobów wchodzących w skład
Jednostki Grafikowej bez
ponownej kwalifikacji (przy
założeniu braku negatywnego
wpływu na funkcjonowanie
JG).

3.

Umożliwienie agregacji (już w
pierwszym roku) na poziomie
krajowym a nie za
pojedynczym węzłem sieci
110 kV

Zrealizowany

4.

Umożliwienie raportowania w
oparciu o submetering
agregatora

PODSUMOWANIE ENSPIRION - PARTNER W USŁUGACH ELASTYCZNOŚCI

1 Doświadczenie

Enspirion od 2014 r. zarządza portfelem odbiorców i wytwórców wywiązując się z zaciągniętych obowiązków mocowych. Agregator to zaufany partner w świadczeniu usług elastyczności.

2 Zasoby

Dysponujemy wolumenem 1 300 MW zarządzalnej mocy rozsianej po terenie całego kraju. Nasi podwykonawcy to Klienci każdego OSDp w Polsce.

3 Gotowość

Jesteśmy gotowi do wdrażania i świadczenia kolejnych usług elastyczności na potrzeby OSD dopasowanych do specyfiki DSR.

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Wałdoch

+48 785 804 111

grzegorz.waldoch@enspirion.pl

enspirion.pl